

Základní škola a Mateřská škola, Olbramovice, okres Znojmo, příspěvková organizace

Č. j.: ZSO-460/2022

Školní vzdělávací program pro Školní družinu při ZŠ a MŠ Olbramovice, 2. vydání

Platnost: od 1. září 2022

Zpracovala: Irena Zelníčková
vychovatelka ŠD

Charakteristika ŠD

Naši ŠD navštěvují žáci 1. – 5. ročníku. Tvoří ji 2 oddělení. Naše činnost vychází z pedagogiky volného času. Cílem je snaha o vytvoření místa pro odpočinek dětí po vyučování a zároveň přispět k cílenému ovlivňování jejich volného času. ŠD je důležitý výchovný partner rodiny a školy.

Obsah ŠVP

- Navazuje na ŠVP 1. stupně naší školy a týká se kapitoly „Člověk a jeho svět“. Je uspořádán do 5 tematických okruhů:
 1. Místo, kde žijeme
 2. Lidé kolem nás
 3. Lidé a čas
 4. Rozmanitosti přírody
 5. Člověk a jeho zdraví
- Je sestaven pro jeden vzdělávací cyklus, určen dětem od 1. do 5. třídy
- Je tvořen dle polohy a podmínek školy
- Je to otevřený dokument, který se může v průběhu roku doplnit nebo upravit

Cíle ŠD

Vycházejí z obecných cílů vzdělávací soustavy § 2, odst. 2 Školského zákona:

- Kompenzovat u dětí jednostrannou zátěž během školního roku
- Osvojení si takových názorů, schopností a dovedností, které umožní dětem dobře zvládnout současný i budoucí život
- Správně motivovat nabízením zájmové činnosti, rozvíjet praktické dovednosti v různých činnostech, naučit děti vztahu k vlastnoručně vytvořenému výrobku
- Využívat dětské zvědavosti k samostatnému myšlení a tvoření vlastních prací (uvědomění si citu k vytvořené věci)
- Vést děti ke schopnosti podle potřeby podřizovat se a chápat při tom vzájemné vztahy nadřazenosti a podřazenosti v kolektivu
- Rozvíjet u dětí kamarádství, vést je ke komunikaci, rozvíjet jejich schopnost respektovat práci a úspěchy vlastní a druhých
- Využívat poznatky, které děti získaly ve škole a vhodným způsobem na ně navázat ve výchovné činnosti
- Pěstovat základní pohybové dovednosti dětí a jejich schopnosti odpočinku, rekreace a zájmové činnosti
- Pozorovat přírodu, vést děti k její ochraně, vysvětlovat neznámé a nepochopené pojmy

Klíčové kompetence

1. Kompetence k učení
2. Kompetence k řešení problémů
3. Komunikativní kompetence
4. Sociální a interpersonální kompetence
5. Občanské kompetence
6. Kompetence k trávení volného času

Ekonomické, materiální a personální podmínky

Ekonomické:

- Poplatek za ŠD činí 100,- Kč měsíčně.

Materiální:

- Prostory ŠD tvoří 2 samostatné místnosti s kapacitou 60 dětí
- Vybavení je přizpůsobeno pro potřeby mimoškolních aktivit
- Prostory ŠD jsou bezpečné
- ŠD využívá školní hřiště, tělocvičnu, kmenové třídy, hudebnu

Personální:

- V ŠD pracují 2 vychovatelky, 1 asistent pedagoga
- Vychovatelky se každoročně podílí na přípravě školních akcí
- Vychovatelky se zúčastňují akreditovaných kurzů, programů dalšího vzdělávání pedagogů a využívají samostudium k vlastnímu rozvoji pedagogické činnosti pro ŠD

Podmínky přijímání, průběhu a ukončování vzdělávání

- Odkaz na vnitřní řád školní družiny

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- Vychovatelky družiny úzce spolupracují s výchovným poradcem školy a rodiči. Žáci jsou začleněni do všech aktivit školní družiny v nejvyšší možné míře. Činnosti respektují možnosti žáka.
- Pokud je účastníkovi ŠD přidělen asistent pedagoga v příslušné časové dotaci, je možná přítomnost asistenta pedagoga ve školní družině.

Vzdělávací obsah

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

1. Místo, kde žijeme

Průběžná činnost	Pravidelná činnost	Příležitostná činnost
Estetika prostředí – čistota a výzdoba prostor školy	<u>Škola</u> Seznamujeme se s prostředím školy, ŠD K 1,2,5 Zjišťujeme, kdo všechno ve škole pracuje K 1,3 Zdobíme ŠD, vyrábíme družinové tablo (logo) K 1,6 <u>Bezpečná cesta do školy</u> Povídáme si o cestě do školy a domů K 1,2,3,4 Kreslíme plánec naší cesty do školy K 1,2,3	Prohlídka prostor školy (ředitelna, sborovna,...)
Vycházky, bezpečná nejkratší cesta do školy, orientace v okolí školy Didaktické hry s dopravní tematikou	<u>Chodec, cyklista</u> Upevňujeme a prohlubujeme znalosti pravidel silničního provozu K 1,2,3,5 Na vycházce určujeme dopravní značky K 1,2,6 Malujeme, vyrábíme dopravní značky K 2,5 Soutěžíme ve znalostech z dopravní výchovy K 1,2,6	Dopravní soutěž, jízda zručnosti
Prohlubování znalosti místa, všimnout si změn v okolí Výtvarná díla motivovaná vycházkou	<u>Naše obec</u> Na vycházkách hledáme zajímavosti naší obce K 1,2,5,6 Hrajeme si na průvodce naší obcí K 1,2,3,4,5 Kreslíme, malujeme místa, kam rádi chodíme K 1,3,4 Kreslíme mapku naší obce K 1,2 Hrajeme orientační hru „hledání pokladu“ K 1,2,4,6 Čteme pověsti a příběhy z našeho regionu K 1,6	Prohlídka prostor úřadu městyse
Dramatizace, námětové hry, Vlastní zážitky, zvyky	<u>Policie</u> Besedujeme o práci příslušníků policie a porušování zákona K 1,4	Den Země – sběr odpadků v okolí školy

<p>Prohlížení, četba dětských časopisů</p>	<p>Hrajeme scénky s problémovými situacemi K 1,2,3,5</p> <p><u>Pošta</u></p> <p>Besedujeme o práci pracovníků pošty K 1,2,4</p> <p>Hrajeme si na doručovatele K 6</p> <p>Navrhujeme vlastní známku K 2,4,5</p>	<p>Vycházka na poštu</p>
<p>Stavba domů ze stavebnic, Malujeme rodinu</p>	<p><u>Rodina</u></p> <p>Vyprávíme si o životě naší rodiny K 3,4,5</p> <p>Pantomimicky představujeme povolání rodičů K 3,4</p> <p>Malujeme dům, ve kterém bydlíme K 4,6</p> <p>Zařizujeme pokojíček – koláž K 2,3,4,6</p>	<p>Exkurze do hasičské zbrojnice</p>
<p>Námětové hry, písničky o povoláních</p>	<p><u>Čím chci být</u></p> <p>Seznamujeme se s různými druhy povolání K 1,2,3</p> <p>Kreslíme, čím bychom chtěli být K 1,3 <u>Naše vlast</u></p> <p>Cestujeme prstem po mapě K 1,3,5</p>	
<p>Práce s mapou, didaktické hry, doplňovačky</p>	<p>Besedujeme o místech, která jsme navštívili, prohlížíme fotografie K 1,3,5</p>	

2. Lidé kolem nás

Pravidelná činnost	Průběžná činnost	Příležitostná činnost
Výroba dáreků pro své blízké	<u>Moje rodina</u> Povídáme si o svých rodičích, sourozencích, prarodičích i širší rodině K 3,4 Předvádíme, kreslíme povolání rodičů K 3,4 Uvědomujeme si, co pro nás znamenají maminky K 3,4 Vyrábíme dárky pro maminky K 3,4,6	Vystoupení na besídkách
Osvojování a dodržování základů společenského chování (zdravení, seznamování, podávání ruky, kultivace komunikace, tolerance, stolování,...)	<u>Kamarádi</u> Sestavujeme pravidla soužití a chování ve ŠD K 2,4,5 Kreslíme portréty našich kamarádů, vyprávíme o nich K 3,4	Dárky pro děti k zápisu
Vytváření dobrých vztahů mezi kamarády, pomoc, empatie.	<u>Ve školní jídelně</u> Při stolování dodržujeme základní hygienické návyky a zásady K 2,5	
Dodržování řádu školní jídelny	<u>Člověk mezi lidmi</u> Seznamujeme se se základními společenskými pravidly chování K 1,3,5 Hrajeme scénky s kouzelnými slovíčky K 1,2,3 Na příkladech upozorňujeme na vhodné a nevhodné chování K 1,2,3,4,5 Uvědomujeme si, že nejsme všichni stejní K 3,5 Vžijeme se do rolí neslyšících, nevidomých K 2,4,5 Zkoušíme malovat ústy, nohou K 4,6	
Kolektivní, míčové, stolní a společenské hry Besedy, spontánní rozhovory, modelové situace	<u>Adventní čas, Vánoce</u> Vnímáme začínající atmosféru Vánoc, vyprávíme si o smyslu	Čertovská diskotéka, vánoční besídka
Poslech koled, promítání a		

<p>četba pohádek s vánoční tématikou, výroba dárků, přáníček, na vycházkách pozorujeme výzdobu domů</p>	<p>adventní doby K 2,3 Vyrábíme kalendáře, Mikuláše, čerty, anděly, vánoční ozdoby K 3,4,6 Zdobíme třídu vánočními motivy K 6 Vyprávíme si o vánočních zvycích, zpíváme koledy K 1,3,6</p>	
<p>Omalovánky s velikonoční tématikou</p>	<p><u>Velikonoce</u> Čteme si o národních a místních zvycích spojených s jarem K 1,3 Malujeme, zdobíme kraslice K 1,3 Zdobíme třídu velikonočními motivy K 6 <u>Den učitelů</u> Besedujeme o J. A. Komenském K 1,3 Vyrábíme drobné dárečky pro učitele i ostatní pracovníky školy K 1,6 <u>Sdělovací prostředky</u> Povídáme si o pořadech v televizi, proč se nám líbí K 3,6 Připravíme si „televizní“ soutěž K 1,2,6</p>	

3. Lidé a čas

Průběžná činnost	Pravidelná činnost	Příležitostná činnost
<p>Dodržování denního režimu, vytvářet návyky na pravidelnou činnost, úcta k času druhých, využití volného času</p> <p>Soutěže – měření stopkami, odhad, sportovní hry</p> <p>Besedy, četba, výrobky, výtvarné techniky, prohlížení starých časopisů, knih, obrázků</p>	<p><u>Režim dne</u> Vyprávíme si o zásadách pravidelného denního režimu, učíme se rozlišovat povinnosti a zábavu K 1,2,3,6</p> <p>Kreslíme, co nás baví nejvíce, co méně K 1,5,6</p> <p>Besedujeme na téma: Jak jsem trávil včerejší den, víkend, prázdniny K 3,4,5,6</p> <p>Využíváme hry, při kterých si cvičíme paměť, pozornost, postřeh, soustředěnost a tvořivé myšlení K 1,3</p> <p><u>Měření času</u> Kreslíme, malujeme různá měřidla času K 1,5</p> <p>Vyrábíme si z papíru vlastní papírové hodiny K 2,3,5</p> <p>Besedujeme o jednotlivých fázích lidského života, hrajeme scénky K 1,2,3,5</p> <p><u>Historie a pokrok</u> Čteme české pohádky, říkadla, přísloví, pověsti z našeho kraje K 1,4,6</p> <p>Vyprávíme si o životě v minulosti K 1,3,4</p> <p>Prohlížíme si kroniku školy, staré školní fotografie K 1,3,4</p>	

4. Rozmanitosti přírody

Průběžná činnost	Pravidelná činnost	Příležitostná činnost
<p>Četba, využití dětské literatury s přírodní tematikou</p> <p>Tematické vycházky, pobyty v přírodě, pozorování, orientační hry</p> <p>Práce s atlasy rostlin, zvířat a hub, s encyklopedií</p> <p>Kresba rostlin, živočichů, modelování ovoce, výrobky z přírodnin, výstavky</p> <p>Ekologická výchova – třídění odpadu, šetření vodou, papírem</p>	<p><u>Prohlubování znalostí o přírodě</u></p> <p>Sledujeme změny v přírodě, vyprávíme si o nich, malujeme K 1,3</p> <p>Učíme se písničky a básničky s přírodní tematikou K 1,3,5</p> <p>Procvičujeme vědomosti při didaktických hrách K 1,2</p> <p>Sbíráme, vyrábíme, otiskujeme a stavíme z přírodniny K 1,2,5,6</p> <p><u>Poznávání živočichů a rostlin</u></p> <p>Čteme knihy o zvířatech, sledujeme dokumentární filmy K 1,6</p> <p>Kreslíme, malujeme zvířata, jejich mláďata K 2,6</p> <p>Při vycházkách určujeme jarní květiny, luční rostliny K 1,2,3</p> <p><u>Ochrana přírody, ohleduplné chování v přírodě</u></p> <p>Pomáháme při úklidu okolí školy K 5,6</p> <p>Besedujeme o tom, jak člověk škodí, prospívá přírodě K 1,4,5</p>	<p>Galerie obrazů z přírodnin</p> <p>Sběr kaštanů, žaludů</p> <p>Družinový výlet na závěr školního roku</p>

5. Člověk a zdraví

Průběžná činnost	Pravidelná činnost	Příležitostná činnost
<p>Základní hygienické návyky, pořádek, čistota, stolování, odstraňování hluku, větrání, odpočinek, relaxace</p> <p>Tělovýchovné chvíle, pohybové hry, pravidelný pobyt venku či v tělocvičně</p>	<p><u>Lidské tělo</u> Obkreslujeme postavu, popisujeme části lidského těla K 1,2,3 Zjišťujeme, kolik měříme a vážíme K 1,2,3</p> <p><u>Péče o zdraví</u> Vyprávíme si o otužování a zdravém životním stylu K 1,3 Ujasňujeme si hygienické zásady K 1,2,3 Besedujeme o osobní hygieně a jejím významu K 1,4,5 Zjišťujeme obsah lékárničky, učíme se zásadám první pomoci K 1,2,3,5</p> <p><u>Prevence</u> Vyprávíme si o úrazech, nemocech, jak jim předcházet K 1, 3</p> <p>Hrajeme si na lékaře a na pacienta K 2, 3 Na modelových situacích si zkusíme v nebezpečí přivolat pomoc K 1, 3 Denně chodíme na hřiště, do přírody, hrajeme hry, cvičíme, závodíme K 5, 6</p>	

Hygienické a bezpečnostní podmínky ve ŠD

- Oddělení ŠD se naplňují do počtu 60 účastníků.
- Režim účastníků je dán vnitřním režimem družiny a skladbou zaměstnání.
- Oddělení využívá k odpočinkové činnosti koberec, k pracovním činnostem, stolním hrám apod. stoly, které nemají tradiční uspořádání.
- Oddělení jsou vybavena umyvadlem, osvětlením, koberce jsou pravidelně vysávány a 1x ročně čištěny, PVC myté mokrou cestou, místnosti jsou pravidelně větrány okny.
- Pitný režim je zajištěn, sociální zařízení a šatna jsou pro ŠD společné se školou.
- Účastníci se stravují ve školní jídelně, při obědech dbá vychovatelka na správné hygienické a stravovací návyky.
- Účastníky si vychovatelka přebírá po skončení vyučování od vyučujících
- Na začátku školního roku jsou účastníci poučeni o bezpečnosti a společenských normách v ZŠ, ŠD, na školním hřišti, při společných vycházkách a akcích. O poučení je veden záznam v přehledu VVP. V případě úrazu jsou účastníci opětovně poučeni o prevenci bezpečnosti.
- Lékárnička pro první pomoc je umístěna ve sborovně 1. stupně ZŠ, a je přístupna k ošetření po celý provoz ŠD. Telefonní čísla zákonných zástupců, v případě úrazu, jsou uvedena v přehledu VVP a na přihláškách. Vychovatelky byly proškoleny v základech 1. pomoci a jsou seznámeny se zdravotním stavem zapsaných účastníků.
- Vychovatelky spolupracují s třídními učitelkami a zákonnými zástupci a bezprostředně reagují na výchovné a jiné problémy.